

18 กันยายน 2568

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ธปท. ว. 6122/2568 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับ
หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเครดิตจำนวน 4 ฉบับ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเครดิตของสถาบันการเงิน ซึ่งประกอบด้วยประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 4 ฉบับ เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินสามารถทำและบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมสินเชื่อและธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงเพื่อลดภาระในการดำเนินการของสถาบันการเงิน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 34/2568 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 35/2568 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจแฟกเตอร์อิง (Factoring) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อเพื่อการค้าและการทำธุรกรรมแฟกเตอร์อิงทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ที่มีการทำประกันภัยสินเชื่อทางการค้า (trade credit insurance) และมีสถาบันการเงินเป็นผู้รับประกันตามกรมธรรม์หรือเป็นผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับประกันตามกรมธรรม์นั้น โดยให้สถาบันการเงินสามารถนับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย หรือบริษัทประกันภัยที่มีหน่วยงานกำกับดูแลและได้รับการจัดอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ เป็นลูกหนี้ในการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แทน ตามมูลค่าที่ได้รับประกัน เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการทำธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้าและการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงิน

2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 36/2568 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ปรับปรุงหลักเกณฑ์โดยขยายขอบเขตให้ธนาคารพาณิชย์ยกเว้นธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย รับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศได้เพิ่มเติม ซึ่งลูกหนี้ดังกล่าวต้องเป็นลูกหนี้ตามสัญญาสินเชื่อที่มีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศร่วมกับเจ้าหนี้อื่นเป็นเจ้าหนี้ร่วมกัน (syndicated loan) และมีการจัดชั้นเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing) เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถบริหารจัดการพอร์ตสินเชื่อและบริหารความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น

3. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ 37/2568 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk Participation) ปรับปรุงหลักเกณฑ์โดยขยายขอบเขตการทำธุรกรรมของธนาคารพาณิชย์ ด้วยการเพิ่มประเภทของสินทรัพย์อ้างอิงให้ครอบคลุมถึง

ธุรกรรมแฟ็กเตอร์และการค้าประกัน และเพิ่มประเภทของคู่สัญญาให้รวมถึงบริษัทประกันภัยในต่างประเทศ ที่มีหน่วยงานกำกับดูแลและได้รับการจัดอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ สามารถทำธุรกรรมและบริหารความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงปรับปรุงแนวทางการบันทึกบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงขอส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 4 ฉบับข้างต้น ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 142 ตอนพิเศษ 305 ง ลงวันที่ 16 กันยายน 2568 แล้ว และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

เขมวันต์ ศรีสวัสดิ์

(นางสาวเขมวันต์ ศรีสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

ผู้ว่าการ แทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 4 ฉบับ

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5837, 0 2356 7365

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ CP-RPD@bot.or.th

เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต
(Risk Participation)

1. เหตุผลในการออกประกาศ

การพัฒนาประเทศและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากธนาคารพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าสูงหรือการค้าระหว่างประเทศ ที่ต้องอาศัยธนาคารพาณิชย์เป็นตัวกลางในการระดมเงินทุนผ่านการให้สินเชื่อแก่โครงการลงทุนขนาดใหญ่ (project finance) หรือให้สินเชื่อเพื่อการค้า (trade finance) เพื่อการเชื่อมโยงการลงทุนและค้าขายทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการทำธุรกรรมทางการเงินดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดจากมาตรการกำกับดูแล อันส่งผลให้ธุรกิจขนาดใหญ่ได้รับสินเชื่อในปริมาณจำกัด และมีผลต่อเนื่องถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ ดังนั้น เพื่อลดอุปสรรคดังกล่าวและสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์มีเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่หลากหลายขึ้นนอกเหนือจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านเครดิต (credit derivatives) อีกทั้งเป็นการขยายขอบเขตการทำธุรกรรมภายใต้การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตเช่นเดียวกับกรณีที่ธนาคารพาณิชย์มีการทำธุรกรรมให้สินเชื่อโดยตรง ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation) ได้ทั้งในฐานะผู้โอนความเสี่ยงและผู้รับโอนความเสี่ยงมาตั้งแต่ปี 2557 โดยกำหนดคุณสมบัติของธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ทำธุรกรรม ขอบเขตของการทำธุรกรรม ประเภทของธุรกรรม ประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง คู่สัญญา และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่พิจารณาตามความเสี่ยงของธุรกรรมเป็นสำคัญ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ติดตามการทำธุรกรรม risk participation ของธนาคารพาณิชย์อย่างต่อเนื่อง พบว่าบริบทของการทำธุรกรรมดังกล่าวมีขอบเขตการทำธุรกรรมที่สามารถขยายได้เพิ่มมากขึ้น โดยมีสินทรัพย์อ้างอิงหรือคู่สัญญาที่หลากหลายกว่าขอบเขตที่ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตไว้เป็นการทั่วไป ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีภาระในการขออนุญาตก่อนดำเนินการ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรขยายขอบเขตของสินทรัพย์อ้างอิงและคู่สัญญาให้หลากหลายขึ้น โดยยังคงหลักการในการกำกับดูแลที่พิจารณาความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ รวมถึงให้ธนาคารพาณิชย์มีการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทำธุรกรรมอย่างเหมาะสม โดยกำหนดประเภทสินทรัพย์อ้างอิงให้ครอบคลุมถึงธุรกรรมแฟกเตอร์িং (factoring) และการค้าประกัน การกำหนดคู่สัญญาให้รวมถึงบริษัทประกันภัยในต่างประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแลและได้รับการจัดอันดับเครดิตในระดับที่สามารถลงทุนได้ และปรับปรุงข้อกำหนดการบันทึกบัญชีสำหรับ

ธุรกรรม risk participation ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและบริหารความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเพิ่มความยืดหยุ่นและลดภาระในการทำธุรกรรม อันจะเป็นการสนับสนุนการเชื่อมโยงการลงทุนและค้าขายทั้งในและต่างประเทศให้ดียิ่งขึ้น

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความมาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 32 มาตรา 36 มาตรา 50 มาตรา 52 มาตรา 60 มาตรา 61 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 9/2557 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (Risk participation) ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2557

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง ยกเว้นธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“การถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต (risk participation)” หมายความว่า การถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตทั้งหมดหรือบางส่วนของสินทรัพย์อ้างอิง ระหว่างผู้โอนความเสี่ยงและผู้รับโอนความเสี่ยง โดยผู้โอนความเสี่ยงยังคงเป็นผู้มีสิทธิและหน้าที่ในสินทรัพย์อ้างอิง

“สินทรัพย์อ้างอิง” หมายความว่า สินทรัพย์หรือภาระผูกพันของผู้โอนความเสี่ยงตามที่ระบุในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต

“ผู้โอนความเสี่ยง” หมายความว่า ผู้ซึ่งโอนความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์อ้างอิงให้แก่ผู้รับโอนความเสี่ยง

“ผู้รับโอนความเสี่ยง” หมายความว่า ผู้ซึ่งรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์อ้างอิงมาจากผู้โอนความเสี่ยง

“credit event” หมายความว่า เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้หรือการปฏิบัติตามสัญญาของสินทรัพย์อ้างอิง ซึ่งเป็นผลให้ผู้รับโอนความเสี่ยงต้องชำระเงินในจำนวนที่ตกลงกัน ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต

“ธุรกรรม unfunded risk participation” หมายความว่า ธุรกรรมที่ผู้โอนความเสี่ยงได้โอนความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์อ้างอิงที่ตนเองมีอยู่ไปยังผู้รับโอนความเสี่ยงทั้งหมดหรือบางส่วน และผู้รับโอนความเสี่ยงจะจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้โอนความเสี่ยงตามจำนวนที่ตกลงกันในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตเมื่อเกิด credit event ขึ้นกับสินทรัพย์อ้างอิง

“ธุรกรรม funded risk participation” หมายความว่า ธุรกรรมที่ผู้โอนความเสี่ยงได้โอนความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์อ้างอิงที่ตนเองมีอยู่ไปยังผู้รับโอนความเสี่ยงทั้งหมดหรือบางส่วน และผู้รับโอนความเสี่ยงจ่ายเงินแก่ผู้โอนความเสี่ยงตามจำนวนที่ตกลงกันในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตตั้งแต่ออกเกิด credit event

“ธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ทั้งนี้ ไม่รวมถึงธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

“คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์” หมายความว่า คณะกรรมการของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หรือคณะผู้บริหารที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

“มาตรฐานการบัญชี” หมายความว่า มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

5.2 หลักการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต โดยมีหลักการและหลักเกณฑ์ที่ต้องถือปฏิบัติดังนี้

5.2.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้อย่างเหมาะสม มีฐานะการดำเนินงานที่มั่นคง สามารถกันเงินสำรองได้อย่างครบถ้วน มีเงินกองทุนเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงจากธุรกรรมดังกล่าวได้ ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เช่น

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศ การป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท มาตรการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

5.2.2 ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นผู้รับโอนความเสี่ยงต้องวิเคราะห์และติดตามความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตเสมือนเป็นผู้ทำธุรกรรมโดยตรง โดยเฉพาะการรับโอนความเสี่ยงจาก บริษัทแม่ บริษัทลูก บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องไม่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลดังกล่าว เช่น จะต้องไม่มีเงื่อนไขหรือข้อกำหนดพิเศษผิดไปจากธรรมเนียมปฏิบัติปกติ

5.2.3 ธนาคารพาณิชย์ต้องไม่เสนอธุรกรรมดังกล่าวในลักษณะที่อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ระบบการเงิน และระบบสถาบันการเงินในประเทศได้

5.2.4 ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้มีเอกสารประกอบการทำธุรกรรมอย่างเพียงพอ มีระบบการจัดเก็บข้อมูลและการจัดทำรายงานเพื่อติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการทำธุรกรรม เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถตรวจสอบหรือจัดส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อมีการร้องขอได้

5.3 ขอบเขตของธุรกรรม

ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้ทั้งในฐานะผู้โอนความเสี่ยงและผู้รับโอนความเสี่ยง โดยมีขอบเขตของธุรกรรม ดังนี้

5.3.1 ประเภทของธุรกรรม

(1) unfunded risk participation

(2) funded risk participation

5.3.2 ประเภทสินทรัพย์อ้างอิง

ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต โดยอ้างอิงกับสินทรัพย์อ้างอิงได้ 4 ประเภท ดังนี้

(1) เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใดรายหนึ่ง (single loan) หรือลูกหนี้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และ syndicated loan

(2) ธุรกรรมสินเชื่อเพื่อการค้า (trade finance) เช่น การออกเลตเตอร์ออฟเครดิต (issuing letter of credit) การรับรองเลตเตอร์ออฟเครดิต (confirming letter of credit) การรับช่วงซื้อลดเอกสารตามเงื่อนไขของเลตเตอร์ออฟเครดิต (negotiating letter of credit) หรือการรับรองตั๋วสินค้า (bank acceptance)

(3) ธุรกิจแฟกเตอร์ริง (factoring)

(4) การค้ำประกันเพื่อการค้าและการลงทุน เช่น หนังสือค้ำประกัน
(letter of guarantee / counter guarantee)

5.3.3 คู่สัญญา

ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตกับคู่สัญญาดังต่อไปนี้

(1) ธนาคารพาณิชย์

(2) ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับการจัดอันดับเครดิตเป็นระดับที่สามารถลงทุนได้ โดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External Credit Assessment Institutions: ECAIs) ที่ได้รับความเห็นชอบโดยธนาคารแห่งประเทศไทยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) หรือโดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(3) ธนาคารเพื่อการพัฒนาแบบพหุภาคี (Multilateral Development Banks: MDBs) ที่มีน้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 0 ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA)

(4) บริษัทประกันภัยในต่างประเทศที่มีหน่วยงานกำกับดูแล โดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอก (External Credit Assessment Institutions: ECAIs) ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) จัดอันดับเครดิตบริษัทประกันภัยดังกล่าวเป็นระดับที่สามารถลงทุนได้

5.4 หลักเกณฑ์ในการทำธุรกรรม

ธนาคารพาณิชย์ที่ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตจะต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะและปริมาณของธุรกรรม โดยธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

5.4.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องมีนโยบายในการทำธุรกรรมที่เป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารพาณิชย์หรือคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคารพาณิชย์ โดยนโยบายดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงกระบวนการและระเบียบวิธีปฏิบัติในการทำธุรกรรม การบริหารความเสี่ยง การรายงานและติดตามฐานะความเสี่ยงที่เกิดจากการทำธุรกรรม การจัดทำบัญชี

และการควบคุมภายในที่เหมาะสม โดยมีการทบทวนนโยบายอย่างสม่ำเสมอหรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

5.4.2 คณะกรรมการธนาคารพาณิชย์ คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธนาคารพาณิชย์ และผู้บริหารระดับสูง ต้องมีความรู้ความเข้าใจในธุรกรรมและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง และมีหน้าที่ต้องพิจารณาความมีประสิทธิภาพของระบบการบริหารความเสี่ยงที่รองรับการทำธุรกรรม รวมถึงความพร้อมของบุคลากรในการทำธุรกรรม

5.4.3 ธนาคารพาณิชย์ต้องพิจารณาความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมดังกล่าวให้ครบถ้วน รวมถึงต้องพิจารณาความแตกต่างของอายุสัญญา (maturity mismatch) กับสินทรัพย์อ้างอิงด้วย โดยอายุของสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตต้องไม่น้อยกว่าอายุคงเหลือของสัญญาสินทรัพย์อ้างอิง

5.4.4 ธนาคารพาณิชย์ต้องดูแลให้ข้อตกลงในสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตมีการทบทวนเป็นระยะตามความเหมาะสม และมีลักษณะอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (1) เป็นข้อตกลงที่มีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย และไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงตามสัญญาของสินทรัพย์อ้างอิง
 - (2) มีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้โอนความเสี่ยงและผู้รับโอนความเสี่ยงอย่างชัดเจน
 - (3) มีการกำหนดประเภทของสินทรัพย์อ้างอิงที่สามารถใช้ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้
 - (4) มีการระบุถึงสินทรัพย์อ้างอิงที่นำไปทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างชัดเจน
 - (5) มีการระบุ credit event ที่ทำให้ผู้รับโอนความเสี่ยงต้องชำระเงินในจำนวนที่ตกลงกันในสัญญาให้แก่ผู้โอนความเสี่ยง
- ทั้งนี้ คุณลักษณะตาม (4) และ (5) ธนาคารพาณิชย์อาจจัดทำเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญาอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตได้

5.5 หลักเกณฑ์การกำกับดูแล

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิตโดยพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องตรวจสอบดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และให้ถือปฏิบัติตามรายละเอียดของการกำกับดูแลที่กำหนดในเอกสารแนบ

5.6 การขอผ่อนผันต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการขอผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ ให้ยื่นคำขอต่อธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายการณ์ โดยแสดงเหตุผล ความจำเป็น และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะคำนึงถึงหลักการสำคัญในข้อ 5.2 ในการพิจารณา ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเงื่อนไขประกอบ การผ่อนผันด้วยก็ได้

6. บทเฉพาะกาล

การบันทึกบัญชีสำหรับธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต สำหรับงวดบัญชีปี 2568 ธนาคารพาณิชย์สามารถปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 9/2557 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้าน เครดิต (Risk participation) ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2557 หรือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน ประกาศฉบับนี้ก็ได้

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 กันยายน 2568

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5837, 0 2283 6955

การกำกับดูแลการทำธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลธุรกรรมการถ่ายโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต โดยพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนเป็นสำคัญ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องตรวจสอบดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง และการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต รวมถึงการสอบทานเงินให้สินเชื่อและภาระผูกพัน และรายงานข้อมูลตามแบบรายงานที่เกี่ยวข้อง ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยมีหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการทำธุรกรรมการโอนหรือรับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต ดังนี้

(1) กรณีที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้โอนความเสี่ยง: สำหรับสินทรัพย์อ้างอิงส่วนที่มีการโอนความเสี่ยงด้านเครดิต ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติดังนี้

ประเภท แนวปฏิบัติ	unfunded risk participation	funded risk participation
การบันทึกบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล	ปฏิบัติตามหลักการของมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับงบการเงินตั้งแต่ปี 2569 เป็นต้นไป	
การกำกับดูแลลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit: SLL)	นับ SLL ที่ผู้รับโอนความเสี่ยง	ไม่ต้องนับ SLL ตามจำนวนเงินที่ได้รับมาจากผู้รับโอนความเสี่ยง
การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต (Risk Weighted Asset: RWA)	สามารถใช้การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิต โดยถือว่าได้รับการค้ำประกันจากผู้รับโอนความเสี่ยง ¹	สามารถใช้การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิต โดยถือว่าเงินที่ได้รับมาจากผู้โอนความเสี่ยงเป็นหลักประกันทางการเงิน

ทั้งนี้ การโอนความเสี่ยงด้านเครดิตไปยังสำนักงานใหญ่ หรือสาขาอื่นที่อยู่ในต่างประเทศที่เป็นนิติบุคคลเดียวกัน ไม่อาจถือว่ามี การโอนความเสี่ยงด้านเครดิตตามประกาศฉบับนี้

¹ การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตให้ใช้เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิตโดยการค้ำประกันและอนุพันธ์ด้านเครดิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้ำประกัน ตามหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ โดย Standardised Approach (วิธี SA)

(2) กรณีที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รับโอนความเสี่ยง: สำหรับสินทรัพย์อ้างอิงส่วนที่รับโอนความเสี่ยงด้านเครดิต ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติดังนี้

ประเภท แนวปฏิบัติ	unfunded risk participation	funded risk participation ²	
		กรณีความเสี่ยงและผลตอบแทน เกือบทั้งหมดไม่โอนมาที่ ผู้รับโอนความเสี่ยง	กรณีความเสี่ยงและผลตอบแทน เกือบทั้งหมดโอนมาที่ ผู้รับโอนความเสี่ยง
การบันทึกบัญชี และการเปิดเผย ข้อมูล	ปฏิบัติตามหลักการของมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง สำหรับงบการเงินตั้งแต่ ปี 2569 เป็นต้นไป		
การกำกับดูแล ลูกหนี้รายใหญ่ (SLL)	นับ SLL ที่สินทรัพย์ อ้างอิง	นับ SLL ที่สินทรัพย์อ้างอิง และผู้โอนความเสี่ยงเท่ากับ จำนวนเงินที่ให้แก่ออน ความเสี่ยง	นับ SLL ที่สินทรัพย์อ้างอิง ตามจำนวนเงินที่ให้แก่ออน ผู้โอนความเสี่ยง
การคำนวณ สินทรัพย์เสี่ยง ด้านเครดิต (RWA)	คำนวณสินทรัพย์เสี่ยง ด้านเครดิตโดยใช้ ค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor: CCF) ตามแนวทางที่ กำหนด และใช้น้ำหนัก ความเสี่ยงตามประเภท ของสินทรัพย์อ้างอิง ¹	ใช้มูลค่าที่สูงกว่าระหว่าง สินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต ที่คำนวณจาก (1) ภาระจากการรับโอน ความเสี่ยงด้านเครดิต คูณด้วย CCF ที่กำหนด โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยง ตามประเภทของสินทรัพย์ อ้างอิง และ (2) จำนวนเงินที่ได้จ่าย ให้กับผู้โอนความเสี่ยง โดยใช้น้ำหนักความเสี่ยง ของผู้โอนความเสี่ยง	คำนวณสินทรัพย์เสี่ยง ด้านเครดิตโดยใช้น้ำหนัก ความเสี่ยงตามประเภท ของสินทรัพย์อ้างอิง

² กรณีที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้รับโอนความเสี่ยงตามธุรกรรมประเภท funded risk participation สามารถแบ่งออก
ได้เป็น 2 กรณีย่อย โดยให้พิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์อ้างอิง ตามแนวทาง
ที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง